

Z OBSAHU:

■ AKTUALITY	2
■ ZE ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA A RADY	4
■ RAJHRADSKÉ ŠKOLY	6
■ SPOLEČENSKÁ RUBRIKA	8
■ HISTORIE, LITERATURA, HUDBA, VÝTVARNÉ UMĚNÍ	9
■ INFORMACE Z FARNOSTI	14
■ MÍSTNÍ SPORT A SPOLKY	15
■ UŽITEČNÉ INFORMACE	18
■ FOTOKRONIKA – MALBY V RAJHRADSKÉM PRŮCHODU	20

Rajhradské hody 2020 zrušeny

R.I.P. RAJHRADSKÉ HODY 2020

Ve dnech od 11. do 13. září 2020 se měly v Rajhradě konat tradiční rajhradské hody 2020. Bohužel, kvůli situaci okolo nemoci Covid-19 se hody nemohly uskutečnit. Pár slov se však vzhledem k situaci a šíření nepravdivých informací určitě sluší napsat. Letošní rok měl být v určitých věcech hodně průlomový. Stárci a stárky se na událost začali poctivě připravovat již koncem května. Na prvních schůzkách bylo jasné, že o ročník 2020 bude veliký zájem. Celkově se nás připravovalo rekordních 20 párů, převážně nových mladých nadšenců, kteří se velmi ochotně, s velikou energií a chutí připojili k již zkušeným stárkům. Hlavním párem a zároveň letos poprvé v rolích organizátorů byli Markéta Kubičková a Tomáš Smutný.

Stárci místo krojů v rouškách

Od začátku nám bylo jasné, že hody 2020 může přerušit koronavirová krize. I přesto se stárci a stárky aktivně účastnili navčívání všeho potřebného. Někdy to však nebylo jednoduché, ale rozhodně to všichni zvládli na jedničku. Týden před hody se kluci vydali do lesa najít tu správnou máju a společně s panem Herzánem a kluky Šťastnými ji přivezli na sokolovnu. Holky připravily občerstvení a všichni si užili příjemné nedělní odpoledne. Tehdy se však nevědělo, že to bude jedna z posledních akcí rajhradských hodů 2020.

V dnešní době, kdy nás média celý rok zaplavují zprávami o šíření koronaviru, se bohužel i přes sebevětší opatrnost nemoci úplně vyhnout nemůžete. Po Rajhradě se však místo nějaké nemoci šířily raketovou rychlostí hlavně fámy o tom, že jsou všichni stárci nakaženi nemocí Covid-19 a nemoc úmyslně šíří. Našli se i odpůrci, kteří tyto fámy šířili úmyslně. Pravda byla trochu jiná. Stárci a stárky se bohužel dostali do styku s osobou, u které testy později odhalily tuto nemoc. Nejen tato osoba, ale i další lidé, kteří v období před událostí jevíli nějaké příznaky jakéhokoliv onemocnění, byli z bezpečnostních důvodů okamžitě separováni mimo skupinu.

Ve středu a ve čtvrtek jsme se, jakožto hlavní organizátoři, sešli s panem starostou a rozhodli, že raději budeme chránit naše spoluobčany a z bezpečnostních důvodů akci zrušíme. Všichni jsme to nesli opravdu špatně, ale nedalo se nic dělat. Stárci a stárky, kteří se s osobou mohli potkat, byli kontaktováni svými lékaři a dobrovolně nastoupili do preventivní karantény.

[Pokračování na str. 4](#)

AKTUALITY Z RADNICE

■ Opravy chodníků pokračují podle plánu

Nové chodníky jsou dokončené na ulici Vrázova, dále v plánované části ulice Havlíčkova a před dokončením jsou stavební práce v ulici Husova. V současné době se dláždí kolem areálu mateřské školy, kde byla dokončena stavba nového plotu a montují se nové brány. Aktuálně se pracuje na chodníku na Městečku.

Nové chodníky v ulici Vrázova

Nové chodníky v ulici Husova u mateřské školy

Nové chodníky v ulici Husova směrem k základní škole

Stavební práce, chodník na Městečku

Stavební práce, chodník k Račce

V plánovaném termínu byly realizovány i menší úseky nových chodníků u nádraží včetně propojení ulic Úvoz a Masarykova. Žádáme občany, kteří se pohybují v okolí stavenišť o zvýšenou pozornost a opatrnost.

Stavební práce u vlakového nádraží

Chodníková propojka ulic Úvoz a Masarykova

■ **Stavební akce: II/425 Rajhrad průtah – protihlukový koberec**

Od pondělí 21. 9. 2020 začaly práce na pokládce nového protihlukového asfaltového koberece na průtahu II/425 Rajhradem. V rámci stavby bude docházet k jednotlivým částečným uzavírkám vždy jednoho jízdního pruhu na silnici II/425 ul. Masarykova a tím i ke krátkodobým uzavírkám místních komunikací (Masarykova, Tovární, Havlíčkova a Odbojářů). Frézovat se začalo od čerpací stanice TOP Petrol směrem do Rajhradu. ETAPA 1 a 2 je řešena uzavírkou vždy jedné poloviny komunikace. Ve směru od Brna se bude jezdit po silnici III/42510 a pak ul. Štefánikovou zpět na ul. Masarykova a ve směru do Brna zjednosměrněněnou částí ul. Masarykovy. Doba trvání je cca 20 dní, z toho finální pokládka, kdy nebude možný nájezd k nemovitostem, bude trvat 2 x 2 dny. ETAPA 3 až 6 je řešena semaforovými úseky cca 400 m s tím, že průjezd autobusu k terminálu v etapě 6 bude po celou dobu opravy zachován, až na víkendovou pokládku finální vrstvy, kdy po dohodě s provozovatelem autobusu dojde k výluce max. 2 spojů.

■ **Předpokládaný termín stavby:** 21. 9. 2020–30. 11. 2020.

■ **Pálení kletí – ohlášení založení ohně**

Je tu podzim s ním i tradiční pálení na našich zahradách a zahrádkách. Město Rajhrad nemá místní vyhláškou stanoveny palné dny. Založení ohně na otevřeném prostranství musí být evidováno Operačním a informačním střediskem hasičského záchranného sboru ohlášením elektronickým formulářem, který je ke stažení zde: **OHLÁŠENÍ e-formulář:** <https://paleni.izscr.cz/>. Aplikace slouží k ohlášení plánovaného pálení místně příslušnému Hasičskému záchrannému sboru kraje. Nahlášením pálení nedochází k jeho schválení, je pouze evidováno Operačním a informačním střediskem hasičského záchranného sboru. Evidence slouží výhradně pro možnost ověření místa pálení s možným nahlášením požáru.

Podle platné legislativy lze spalovat v otevřených ohništích, krbech nebo otevřených grilovacích zařízeních pouze dřevo, dřevěné uhlí, suché rostlinné materiály a plynná paliva určená výrobcem. Uvedená paliva nebo materiály nesmějí být kontaminována chemickými látkami. U ohně je nutné dodržovat základní bezpečnostní pravidla (více na <http://www.firebrno.cz>).

Pokud vás obtěžuje kouřem soused nebo máte podezření, že stanovené emisní limity nedodrжуje některý z místních podniků, můžete se bránit nahlášením situace k prověření, příp. okamžitému zásahu na Policii České republiky, Obvodní oddělení Rajhrad, viz odkaz: [OOP Rajhrad](#) nebo podnětem ke kontrole na orgán oprávněný kontrolovat dodržování povinností provozovatelů stacionárních zdrojů znečištění, v případě nepodnikajících fyzických osob na **obecní úřad obce s rozšířenou působností MěÚ Židlochovice, [Odbor životního prostředí](#)**, v případě

právnických osob a podnikajících fyzických osob na **Českou inspekci životního prostředí – ČIŽP, [OI-Brno](#)**.

AKTUALITY OSTATNÍ

■ **Ministerstvo zdravotnictví ČR – výzva k používání aplikace eRouška**

Ministerstvo zdravotnictví ČR vyzývá občany k zapojení do boje proti koronaviru. Touto výzvou občanům naší republiky sděluje, že s aplikací eRouška pomůžeme zastavit šíření COVID-19. Doporučená aplikace by měla umožnit včas a anonymně upozornit uživatele na rizikové setkání s nakaženým a měla by maximálně chránit soukromí, nepozná naše osobní údaje ani polohu. Aplikaci je možné stáhnout zdarma na těchto odkazech:

■ [Stáhnout pro Android](#)

■ [Stáhnout pro iOS](#)

<https://erouska.cz/>, <https://koronavirus.mzcr.cz/>

■ **Dokumentární film „Tajemná radost“**

Pout' do rodiště Matky Rosy, zakladatelky Kongregace sester Těšitelék

Dne 5. září 2020 jsme si připomněli 75. výročí smrti Matky Rosy Vůjtechové, zakladatelky Kongregace sester Těšitelék. Událost jsme si připomněli jednak tady v našem rajhradském klášteře a jednak v jejím rodišti pěší poutí, které se již podruhé zúčastnilo mnoho věřících z různých koutů Čech a Moravy. O životě a díle Matky Rosy byl natočen nový dokument, který je ke zhlédnutí na kanálu YouTube pod názvem **Tajemná radost**.

S. Františka, Těšitelky

■ **Dobročinný bazárek pro Záchrannou stanic v Rajhradě**

Sedmnáctý bazárek v pořadí se snad bude konečně konat a to za zvýšených bezpečnostních opatření (roušky, dezinfekce, odstupy). Platí, že staré věci jsou krásné, mají svou duši, a proto nepatří do odpadu, ale na rajhradský bazárek. Co přinést do bazárku k prodeji: kuchyňské potřeby, bytové doplňky, módní doplňky, hračky, hry, ruční nářadí, sportovní potřeby, knížky, vlnu na pletení, výtvarná bavlny, zbytky látek a jiné drobnosti, co vás napadnou.

Příjem věcí se bude konat v rajhradské sokolovně v sobotu 3. října 2020 od 16. 00 do 19.00 hodin. Bazárek proběhne v neděli 4. října 2020 od 14.00 do 18.00 hodin v rajhradské sokolovně.

Libuše Hochmanová

■ **Indiánský běh – Sokolský běh republiky, 18. 10. 2020**

Srdečně zveme všechny občasně i pravidelně běžce na tradiční podzimní závod. Letos máme novinku, akci připravujeme i pro všechny dětské kategorie! **Běh v Rajhradě se uskuteční v neděli 18. 10. 2020.**

Jak vznikl INDIÁNSKÝ BĚH? Jsme lyžařský oddíl, takže rádi sportujeme a to nejenom v zimě. Baví nás různé sporty a pohyb všeobecně. Běhání je navíc i dobrou přípravou pro každého lyžaře či snowboardistu. Sem tam se někteří z nás zúčastní nějakého závodu. Byli jsme na jednom moc povedeném běhu, tak nás napadlo zkusit ho zorganizovat také. Původně jsme běh zamýšleli pro pár přátel, ale nakonec se sešlo asi 80 běžců, což nás velice potěšilo. Protože se závod, alespoň podle nás, povedl, dodalo nám to energii uspořádat další.

PROČ INDIÁNSKÝ? Chtěli jsme uspořádat závod, který by byl pro každého. Indiánský běh je pojmenování pro chůzi kombinovanou s během. Takže na našem běhu se nemusíte stydět, když celou trasu nepoběžíte, ale budete běh prokládat chůzí.

Z loňského Indiánského běhu v Rajhradě

Pro bližší informace sledujte náš web: www.indiansky-beh.cz. Za celý natěšený organizační team Zuzana Krejzová

R.I.P. RAJHRADSKÉ HODY 2020

Pokračování ze str. 1

Krásné počasí, které panovalo v době plánované akce, si stárci užili na sociálních sítích, sledováním filmů a popíjení vínečka. Po skončení karantény je čekalo testování a s radostí vám můžeme oznámit, že výsledek laboratorního vyšetření rajhradských stárků na Covid-19 byl negativní.

Hlavní pár a zároveň organizátoři celé akce by chtěli tímto moc poděkovat všem příznivcům, stárkům, panu starostovi a pracovním městského úřadu, paní Bundálkové, členům Sokola a všem dalším, kteří se jakýmkoliv způsobem zapojili do příprav a podporovali nás i v těžkých situacích. Doufáme a věříme, že si plnohodnotné hody užijeme v roce 2021.

Markéta Kubíčková a Tomáš Smutný

Z důvodu dodržení přiměřenosti rozsahu zveřejňování osobních údajů podle zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, v platném znění, zveřejňujeme upravenou verzi usnesení a projednávané nejdůležitější záležitosti ve schůzích Rady města Rajhradu.

Rada města na své 26. schůzi, konané dne 2. 7. 2020

■ Schválila:

- pro provedení díla: „Oprava oplocení MŠ Rajhrad ul. Husova 509“ nabídku společnosti JAAHA s. r. o., IČ 29215765 za nabídkovou cenu 1 098 573,40 Kč bez DPH jako nabídku s nejnižší nabídkovou cenou
- smlouvu o dílo „Oprava oplocení MŠ Rajhrad ul. Husova 509“ mezi Městem Rajhrad, IČ 00282456 a společností JAAHA s. r. o., IČ 29215765 za cenu 1 098 573,40 Kč bez DPH

■ Uložila:

- starostovi zajistit uzavření Smlouvy o dílo „Oprava oplocení MŠ Rajhrad ul. Husova 509“ mezi Městem Rajhrad, IČ 00282456 a společností JAAHA s. r. o., IČ 29215765 za cenu 1 098 573,40 Kč bez DPH

Rada města na své 27. schůzi, konané dne 22. 7. 2020

■ Schválila:

- cenovou nabídku společnosti Atelier malých okružních křižovatek Ing. Petra Novotného, IČ 15014886 na vypracování dokumentace pro provádění stavby na akci: „Rajhrad – Okružní křižovatka ulic Masarykova – Štefánikova – Městečko“ za cenu 149 700 Kč bez DPH
- smlouvu o poskytování webové služby SW Tritius mezi Městem Rajhrad, IČ 00282456 a společností Tritius Solutions a. s., IČ 05700582. Předmětem smlouvy je poskytnutí knihovního systému a jeho implementace za částku 24 494 Kč bez DPH, cena měsíční služby činí 1 083 Kč bez DPH
- změnu nejvyššího povoleného počtu výkonů (navýšení cílové kapacity) ze 150 žáků na 180 školského zařízení školní družiny Základní školy T. G. Masaryka Rajhrad, okres Brno-venkov, příspěvková organizace
- podání Žádosti o změnu nejvyššího povoleného počtu výkonů (navýšení cílové kapacity) školní družiny ze 150 žáků

na 180 pro vyřízení v mimořádném termínu dle Zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), § 146, odst. 2., a to od 1. 9. 2020

Uložila:

- starostovi zajistit uzavření Smlouvy o poskytování webových služeb SW Tritius mezi Městem Rajhrad, IČ 00282456 a společností Tritius Solutions a. s., IČ 05700582. Předmětem smlouvy je poskytnutí knihovního systému a jeho implementace za částku 24 494 Kč bez DPH, cena měsíční služby činí 1 083 Kč bez DPH

Souhlasila:

- s odstraněním stavby rodinného domu č. p. 701 na ulici Palackého v Rajhradě za podmínky, že nedojde k poškození tělesa nového chodníku, který se nachází na pozemku p. č. 1345/1 a za předpokladu udržování pořádku na pozemcích ve vlastnictví Města Rajhrad a za předpokladu uvedení pozemků ve vlastnictví Města Rajhrad, které budou dotčeny odstraněním stavby, do původního stavu na náklady investora. Při případném poškození chodníku následnou opravu provede na náklady investora stavební společnost CREATIVE BUILDINGS, s. r. o., IČ 29301793, která drží od roku 2019 pětiletou záruční lhůtu na uvedenou stavbu. Podmínky pro případné odpojení rodinného domu č. p. 701 od inženýrských sítí vodovodu a kanalizace ve vlastnictví města Rajhrad stanoví smluvní provozovatel Vodárenská akciová společnost a.s.

- se zřízením sjezdu dle koordinačního situačního výkresu č. C02 pro záměr „Novostavba garáže v obci Rajhrad, parc. č. 1229“ z 6. 1. 2020 na pozemku p. č. 1220 (ostatní plocha) k. ú. Rajhrad za předpokladu udržování pořádku na pozemcích ve vlastnictví Města Rajhrad a za předpokladu uvedení pozemků ve vlastnictví Města Rajhrad, které budou dotčeny stavbou, do původního stavu na náklady investora

- se změnou stavby před dokončením „Provozovna Rajhrad p. č. 1091, 1092 k. ú. Rajhrad spočívající ve vytvoření dvou nových obytných jednotek využitím půdy za podmínky, že kromě normou stanovených parkovacích stání, viz Souhrnná technická zpráva 04/2020, bod B.4 c) doprava v klidu, budou zajištěna 2 parkovací místa pro 1 bytovou jednotku uvnitř areálu

- na podkladě souhlasného stanoviska PČR – Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje – SPDI ze dne 20. 7. 2020 z hlediska záměru „Novostavba RD v Rajhradě“ souhlasí se zřízením sjezdu v ulici Husova z pozemku p. č. 476/70 k. ú. Rajhrad na pozemek p. č. 450/70 k. ú. Rajhrad a zřízením sjezdu v ulici Úvoz z pozemku p. č. 476/71 k. ú. Rajhrad na pozemek p. č. 476/102 k. ú. Rajhrad za předpokladu udržo-

vání pořádku na pozemcích ve vlastnictví města Rajhrad a za předpokladu uvedení pozemků ve vlastnictví města Rajhrad, které budou dotčeny stavbou, do původního stavu na náklady investora. Souhlas se zřízením sjezdu nenahrazuje souhlas vlastníka pozemku p. č. 476/102 k. ú. Rajhrad podle §184a zákona č.183/2006 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů a dále nenahrazuje povolení dalších správních orgánů (připojení na technickou infrastrukturu města, kácení dřevin mimo les)

Vzala na vědomí:

- zahájení zemních prací na pozemku p. č. 596/5 vedeného jako místní komunikace za předpokladu udržování pořádku na pozemcích ve vlastnictví Města Rajhrad a za podmínky uvedení pozemků ve vlastnictví města Rajhrad, které budou stavbou dotčeny, do původního stavu na náklady investora. Výkop bude zasypan a hutněn po vrstvách, před finálním položením asfaltového povrchu bude narušené místo vybetonováno a spáry budou ošetřeny asfaltovou závlivkou

- seznam faktur nad 25 tis. Kč od 25. 5. 2020 do 22. 7. 2020

Pověřila:

- ředitele ZŠ TGM Rajhrad PaedDr. Zdeňka Motlíčka k podání žádosti o změnu nejvyššího povoleného počtu výkonů (navýšení cílové kapacity) školní družiny ZŠ TGM Rajhrad na odbor školství Krajského úřadu Jihomoravského kraje

Rada města na své 28. schůzi,
konané dne 14. 8. 2020

Schválila:

- pro provedení díla: „Rekonstrukce chodníků v části ul. Masarykova a ul. Úvoz, Rajhrad“ nabídku společnosti Michal Hromec, Nádražní 130, 667 01 Vojkovice, IČ 67014496 za částku 389 322,74 Kč bez DPH jako nabídku s nejnižší nabídkovou cenou

- provedení rozpočtového opatření č. 3/2020 dle předloženého návrhu, jehož text tvoří přílohu originálu tohoto zápisu

Uložila:

- starostovi zajistit uzavření Smlouvy o dílo „Rekonstrukce chodníků v části ul. Masarykova a ul. Úvoz, Rajhrad“ mezi Městem Rajhrad, IČ 00282456 a společností Michal Hromec, Nádražní 130, 667 01 Vojkovice, IČ 67014496 za částku 389 322,74 Kč bez DPH

MATEŘSKÁ ŠKOLA RAJHRAD

Zprávičky z naší školičky

Nedávno jsme se rozloučili s předškoláky, popřáli jim hodně štěstí ve škole a už vítáme ve školce nové děti. Věříme, že počátečních slziček bude ubývat a děti budou přicházet každé ráno s úsměvem za novými kamarády.

Poté, co byl letní provoz mateřské školy 24. července ukončen, započaly opravy na hlavní budově a na odlučeném pracovišti Úvoze. Opravila se střecha, komíny a hromosvody. Kolem školní zahrady se vybudoval nový plot a přilehlý obecní chodník. V současné době se ještě některé práce dokončují. Vybavují se pracovny logopedky a psycholožky na Úvoze.

Nový plot okolo školky

Na naší školní zahradě tráví děti hodně času. A nejsou to jen pískoviště, houpačky a skluzavky, které děti milují. Každá třída má svůj vyvýšený záhon, kde si děti mohou vyzkoušet "zahradnickou práci" a vypěstovat si vlastní zeleninu a květiny. Tato zahrádka, kde mohou děti i ochutnávat drobné ovoce a zeleninu, byla pořízena z projektu Ministerstva životního prostředí na podporu a rozvoj environmentálního vzdělávání.

Vlastní zelenina je pěkná a zdravá

V novém školním roce opět působí v naší mateřské škole školní psycholožka a logopedka. V říjnu začnou zájmové kroužky, keramický, polytechnický, relaxační s prvky jógy a kroužek angličtiny. Opět budou zahájeny edukativní stimulační skupiny pro předškoláky. Jsou připraveny různé kulturní akce, ale budou probíhat pouze v budově MŠ. Doufáme, že letošní rok nebude přerušen uzavřením některých tříd nebo celé MŠ z dů-

vodu karantény Covid-19 a budeme moci každý den prožívat společné chvíle s dětmi.

Přejeme všem hodně zdraví.

I. Kabelková, učitelka

ZÁKLADNÍ ŠKOLA TGM RAJHRAD

Zahájení školního roku 2020/2021 na ZŠ TGM Rajhrad

Školní rok 2020/2021 jsme na ZŠ TGM Rajhrad zahájili v úterý 1. září. Nové prvňáčky ve svých třídách postupně přivítala místostarostka Rajhradu Mgr. Magda Mlejnková a ředitel školy. Rodiče i noví prvňáčci byli seznámeni s provozem školy, obdrželi nové učebnice, další školní pomůcky, drobné dárky a knihu, kterou jim věnovalo Město Rajhrad. Třídní učitelkou 1. A třídy je Mgr. Alena Prudíková, 1. B třídy Mgr. Renata Kopřivová a 1. C Mgr. Michaela Hradská. Nastoupilo 67 prvňáčků, 31 chlapců a 36 dívek.

Slavnostní přivítání prvňáčků ředitelem školy a místostarostkou města

Žáci druhé až deváté třídy byli přivítáni svými třídními učiteli v osm hodin a po slavnostním zahájení se rozešli domů. Celkem školu navštěvuje 562 žáků, 269 žáků je na 1. stupni ZŠ a 293 žáků na 2. stupni ZŠ. Ve všech třídách vyučujeme podle školního vzdělávacího programu „Škola – základ života“. Žáci mohou využívat i školská zařízení, kterými jsou školní klub, školní družina, školní jídelna a výdejna stravy na budově Masarykova.

O těchto prázdninách jsme na budově Havlíčkova i Masarykova vyměnili všechny staré nevyhovující dveře a nahradili je za nové, pokračovali jsme v další etapě malování, pro žáky jsme vybudovali dvě nové kmenové učebny včetně nábytku a interaktivních tabulí, zakoupili jsme část nových krytů radiátorů a opravili školní hřiště. Všechny opravy byly hrazeny z prostředků zřizovatele, tedy Města Rajhrad.

Projekt OP VVV „Šablony na ZŠ TGM Rajhrad 2018“ jsme díky distanční výuce prodloužili a bude ukončen až v listopadu 2020. Projekt OP VVV „Šablony III na ZŠ TGM Rajhrad“ chceme zahájit v lednu 2021. V rámci tohoto projektu na naší škole bude i nadále pracovat školní psycholog, školní speciální pedagogové a budeme mít kroužky doučování žáků ohrožených školním neúspěchem.

V loňském školním roce svoje pedagogické působení ukončila Mgr. Zdena Hohnová. Za její dlouholetou obětavou práci jí děkujeme. Ze školy dále odešla Mgr. A. Fojtíková. V září učitelský sbor doplnily učitelky Mgr. Naděžda Stryková (VV– NJ), Mgr. Martina Hájková (ČJ – D) a Mgr. Kristýna Kuráňová (M).

Nový školní rok jsme zahájili díky Covidu-19 s doporučenými nezbytnými opatřeními, ale doufáme, že i tento školní rok zvládneme.

PaedDr. Zdeněk Motlíček, ředitel školy

STŘEDNÍ ZAHRADNICKÁ ŠKOLA RAJHRAD

■ Prezident republiky měl navštívit naši školu Přijede? Nepřijede?

Měsíc srpen se chýlí ke konci, pedagogičtí pracovníci se začali chystat na návrat do školy, když probleskla zpráva, že začátek školního roku bude letos vsuktu výjimečný – zahájení se zúčastní vzácná návštěva, náš pan prezident Miloš Zeman. A nebude sám, spolu s ním i hejtman JM kraje Bohumil Šimek a starosta města Rajhrad František Ondráček. Významnosti této události odpovídala i příprava. Zajištění nejen občerstvení, dárků pro hosty, ale i dalších nezbytností, které s akcí souvisely.

Starosta Rajhradu, hejtman kraje a ředitel školy

V pondělí 24. 8. dorazil do školy ředitel Odboru protokolu kanceláře prezidenta republiky Vladimír Kruliš s ochrankou. Prohlédli si areál školy a domluvili s vedením školy všechny

nezbytné detaily. Ve středu 26. 8. ráno bylo všechno jinak. Pan prezident v úterý večer upadl a zlomil si ruku. Je v nemocnici. První zprávy sice optimisticky naznačovaly, že se cítí dobře a program měnit nehodlá, ale co doporučí lékaři?

Slavnostní zahájení školního roku

Vedení školy bylo jasné už v pátek 28. 8. odpoledne, že lékaři nedoporučili, takže pan prezident nepřijede. I tak bylo zahájení školního roku 2020/21 velmi slavnostní, svou přítomnost neodrekli oba další významní hosté – pan hejtman JM kraje ani pan starosta Rajhradu. Pobesedovali s vedením školy a poté, co kvůli vydatnému dešti proběhl připravený program v aule školy, i se žáky. Ti, kteří se mohli zahájení kvůli omezené kapacitě auly zúčastnit, si pochvalovali, že proběhla v příjemné a velmi srdečné atmosféře.

K žákům a hostům promlouvá ředitel školy

Panu prezidentovi přejeme brzké uzdravení. A kdo ví? Třeba k nám do školy ještě někdy zavítá.

Jítka Zahradová

Na základě nových právních poměrů v poskytování a ochraně osobních údajů v rámci Evropské unie (tzv. GDPR) jsou významné životní události zveřejňovány pouze na vyžádání a pokud je žádáno rodinným příslušníkem, pouze s písemným souhlasem zákonného zástupce nebo jubilanta.

Vítáme narozené spoluobčany:

HINGERL SEBASTIAN
EDUARD

JUŘÍKOVÁ NELA

KOPŘIVA VOJTĚCH

BENEŠ JAKUB

HOŠPESOVÁ ELIŠKA

POTÁČOVÁ SOFIE

ROMANOVSKYY DENIS

SCHWAGER CLAUDIA

SVORA PAVEL

Naše řady opustili:

VÁVRA JIŘÍ

HALOUSKOVÁ KLOTILDA

MÁTL KAMIL

UHER PETR

ROHOVSKÝ JOSEF

PASTOR LADISLAV

ŠVÁBENSKÁ JARMILA

MIXA JAN

CIMBALNÍKOVÁ JIŘINA

LANG JIŘÍ

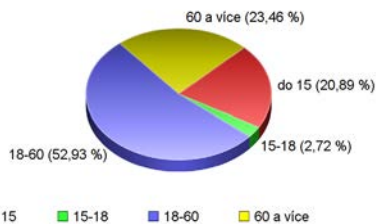
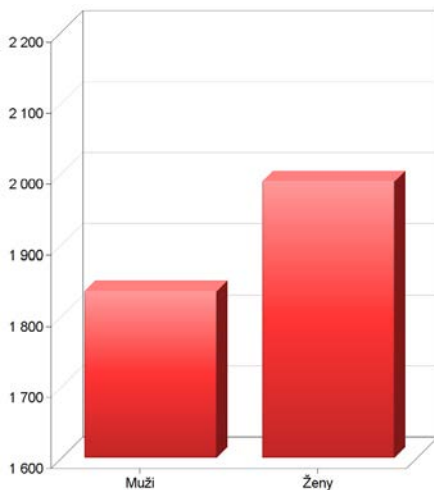
KVARDOVÁ HANA

Aktuální složení obyvatelstva Rajhradu

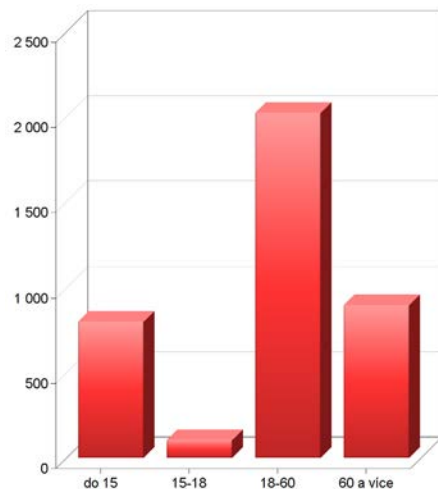
k 31. 08. 2020	Počet	Průměrný věk	Nejstarší	Nejmladší
Celkem obyvatel	3 824	39,85	30. 06. 1921	25. 08. 2020
Muži	1 835	37,94	29. 11. 1921	08. 07. 2020
Ženy	1 989	41,60	30. 06. 1921	25. 08. 2020
Děti do 15 let	799	6,62	02. 09. 2005	25. 08. 2020
Děti do 18 let	903	7,68	11. 10. 2002	25. 08. 2020
Starší 60 let	897	72,78	30. 06. 1921	10. 08. 1960
Možní voliči	2 921	49,79	30. 06. 1921	27. 08. 2002

■ Muži ■ Ženy

■ do 15 ■ 15-18 ■ 18-60 ■ 60 a více

Významné výročí úmrtí podnikatelů otce a syna Kleinů z „Rajhradu“

V měsíci září tomu bude již 170 let, kdy v rajhradské zemědělské usedlosti čp. 13 na dnešní Tovární ulici zemřel a následně na místním hřbitově byl pohřben rybníkář a významný podnikatel ve stavitelství Josef Engelbert Klein, zakladatel rodinné firmy Bratří Kleinů, která se významnou měrou zapasla i do dějin Rajhradu.

Byl příslušníkem jedné z nejvýznamnějších rodin rakouské monarchie poloviny 19. století, která úspěšně konkurovala bankéřské a podnikatelské rodině Rotschildů, připomeňme si ale spíše v krátkosti jeho nevšední životní osudy a úctyhodné dílo.

Statkář, který si příležitostně vydělával obchodováním se stělným prachem, Johann Friedrich (zvaný Fritz) Klein (* 8. ledna 1756 v Přemyslově, † 29. září 1835 v Čejčci, čp. 5) měl se svou o čtrnáct let mladší manželkou Marií Elisabeth roz. Hampl (* 8. září 1770 ve Vernířovicích, † 7. března 1838 v Brně) celkem devět dětí: + Antona, + Marii Kláru, + Johannu, Josefa Engelberta, Engelberta, Franze, Libora Josefa, Alberta a Huberta se značně odlišnými charaktery.

Syn **Josef Engelbert** (* 9. listopadu 1792 v Kociánově, čp. 16, † 28. září 1830 v Rajhradě, čp. 13) z důvodů neutěšených poměrů opustil jako dvacetiletý rodnou zemědělskou usedlost a stal se učněm rybníkářského mistra Michaela Hablitschka na lednickém lichtenštejnském panství. Během tří let se naučil všechno, co rybníkářský mistr musel ovládat, aby se mohl s úspěchem odvážit do podnikání zemních a vodních staveb.

Někdy mezi lety 1815 až 1817 se díky účasti na realizaci zakázky v Ostrovačicích seznámil s rajhradskými benedikty, zejména s pozdějším opatem Viktorem Schlossarem. Dne 1. února 1818 se v Rajhradě, kde se nově stal majitelem zemědělského hospodářství čp. 13 na dnešní Tovární ulici (to od základu v roce 1821 přestavěl) s později vystavěným vinným sklepem a od roku 1829 taktéž čp. 54, oženil se Scholastikou Fritзовou (* 10. února 1801 v Rajhradě, čp. 13, † 10. července 1838 v Rajhradě, čp. 13), dcerou Georga Fritze, městského písaře v Rajhradě, která přinesla jemu a jeho rodině věno v podobě 3000 zlatých vídeňské měny. I přesto, že měli spolu šest dětí, jeho rod vymřel už ve třetí generaci.

Josef Engelbert začal podnikat společně se svými bratry. Jako nejstarší vedl veškeré podnikatelské aktivity rodinné firmy, přestože v pozdějších letech se dostával ke slovu stále více aktivní Franz (* 27. dubna 1800 v Kociánově, † 29. srpna 1855 v Zebrzydowicach během inspekce železniční trati z Bohumína do Osvětimi), který se roku 1825 oženil a usadil v Brně. I když si každý ponechal obor, v němž nejvíce vynikal, spolupráce mezi nimi byla příkladná. Jejich rodinným znakem, který byl doplněn o heslo „Svorností k práci“, se staly čtyři spojené ruce symbolizující svornost a bratrskou solidaritu.

Erb rodinných členů "rodinných přátel Kleinů z Wierzbog.
Budu (1827) zobrazen v Kármě
Ludvík Karel Uher

Erb Kleinů

První větší zakázkou firmy Bratří Kleinů byla stavba silnice mezi Uherským Hradištěm a Starým Městem. Poté obrátili svou pozornost k Brnu. Významnými se stali až svými železničními projekty. V letech 1837–1838 vybu-

dovali úsek Severní dráhy císaře Ferdinanda mezi Vranovicemi a Brnem, přičemž na trati do Horních Heršpic postavili zděný viadukt 640 metrů dlouhý se 77 oblouky, v tehdejší době jednu z nejobdivovanějších technických staveb.

V Rajhradě například zpevnili cestu ke klášteři: „Z důvodu soustavně rozblácené cesty od kamenného mostu ke klášteři, které se povozы vyhýbaly a jezdily raději po pastvině, realizovala v roce 1828 firma Bratří Kleinů stavbu cca 400 m dlouhé cesty se štěrkovým povrchem lemovanou alejí topolů.“

Své projekty realizovali i mimo Brno a Rajhrad, např. v Praze, Moravské Třebové nebo dnešním Frýdku-Místku. Aby na jeho otce Johannu Friedricha nebyla uvalena exekuce, v roce 1825 mu půjčil 952 zlatých v hotovosti na pětiprocentní úrok. To situaci bohužel nevyřešilo, ale pouze oddálilo, protože Johann Friedrich v roce 1828 o dům v Kociánově přišel a přestěhoval se spolu se svou manželkou a nejmladším synem Hubertem k nejstaršímu synovi Josefu Engelbertovi do Rajhradu, který zemřel 28. září 1830 na tuberkulózu. Nejstaršímu synu Josefovi, který zemřel ale již 20. června 1838 v Brně jako svobodný, dle závěti připadlo po smrti otce Josefa Engelberta zemědělské hospodářství čp. 13, ostatní děti obdržely do společného vlastnictví zemědělské hospodářství čp. 54. Pohřben byl 30. září 1830 v Rajhradě, stejně jako o pět let později jeho otec Johann Friedrich.

Hrobka Kleinů v Rajhradě

Dnešní hrobka otce a syna Kleinových „hlídaná“ sochou alegorie víry, zásluhou manželů Jiřího a Jany Mršálkových, kteří hrobku Kleinů od 1. února 1979 vlastní, získala za vynaložení nemalých finančních prostředků původní podoby. Není to ale místo původního pohřbení. Jejich tělesné ostatky zde byly přeneseny a uloženy později. (Redakčně kráceno.)

František Teister, OSB

Zkrášlený rajhradský „tunýlek“- malby v průchodu z Masarykovy ulice do ulice Palackého

Jednoho krásného jarního jitra LP 2020 se paní **Monika Minaříková** rozhodla jednat. Nechce se už při procházkách dívat na neapetitní „tunýlek“. Na základě jejího podnětu započala paní místostarostka **Magda Mlejnková** aktivně komunikovat se Správou železniční dopravní cesty Brno. Přednosta správy mostů a tunelů, pan **Jaromír Horáček**, dal oběma za pravdu, že procházet tímto místem není nic příjemného a mnohdy to chce odvahu. Pracovníci SŽDC stěny „tunýlku“ vyspravili a vymalovali modrou barvou, barvou vody, protože pak postupně byl na stěny malován vodní svět.

Osmnáct malířů z Rajhradu, Brna a Přísnotic ochotně věnovalo svůj volný čas na zkrášlování „tunýlku“. Malovali dospělí i děti, někteří se postupně přidávali. Většina malířů jsou bývalí nebo současní žáci výtvarného oboru ZUŠ Rajhrad paní učitelky **Hany Faltýnkové**.

Jména těch, pod jejichž šikovnými rukama vzniklo úžasné dílo:

IVANA ČÁPKOVÁ
ELIŠKA DŮRINGEROVÁ
LIBUŠE HOCHMANOVÁ
EDUARD LIBENSKÝ
PAVLA LIBENSKÁ
JIŘÍ MINAŘIK
ANDREA SEDLÁKOVÁ
DANIEL SEDLÁK
SABINA SKLENÁŘOVÁ

SÁRA SKLENÁŘOVÁ
SOFIE SOUČKOVÁ
MAGDALÉNA ŠILEROVÁ
BARBORA ŠPÁNKOVÁ
JITKA ŠPÁNKOVÁ
ADAM TAUVINKL
ALŽBĚTA VLASÁKOVÁ
VIKTORIE VLASÁKOVÁ
MAREK ŽELEZNÝ

Malovat se začalo v sobotu 6. června. Devatenáctkrát se malíři sešli na malování, ale nikdy se nepotkali všichni po-

hromadě. Díky laskavosti a pochopení paní knihovnice **Lady Hamerníkové** našli malíři zázemí v přízemí knihovny. Nejkratší doba denního malování byla dvě hodiny, nejdelší šest hodin. Nejčastěji tu dobrovolníci malováním strávili čtyři hodiny v jednom dni. Na vymalování celého propustku padlo 77 hodin volného času malířů. Malování stropu ze žebříku bylo docela náročné. S hlavou v záklonu, bez držení, v jedné ruce papír nebo mobil s předlohou nebo paletu s barvami a v druhé ruce štětec. Malování, umytí světla a zametení průchodu jsme dokončili v úterý 28. července 2020.

Při příchodu z Masarykovy ulice si na pravé straně propustku prohlédnete obrázky ze života pod mořskou hladinou. Na levé straně se pokocháte životem pod hladinou sladké vody. Venkovní stěny průchodu zdobí obrázky u rybníku, feky, potoku a u moře. Malbami je ozdoben i strop, kdy po vstupu do „tunýlku“ máte pocit, jako byste se ocitli pod vodní hladinou a prolíná se zde sladká i slaná voda.

Unikátní vodní svět v Rajhradě

Díky vedení města byly provedeny také venkovní úpravy okolí průchodu a přemístěny kontejnery na tříděný odpad podél silnice na ulici Palackého.

Až budete „tunýlkem“ procházet, všimněte si pečlivého přidělení řetízků na roury, které odvádějí vodu z kolejiště. Voda tekla po obrázcích a ničila je. Co jsme si vyslechli, že by se mělo udělat... Bez zbytečných řečí, na vlastní náklady pořídil materiál a řetízky na roury přidělal pan **Zdeněk Herzán**. Opravdu chválný skutek a od nás velké díky!

Na závěr **velká prosba: „Chlapi, nečurejte v tunýlku ani kolem něj! Děsně to smrdí a vůbec to není příjemné! Pejsky rovněž nenechejte močit na stěny tunýlku!“** Je trapné o takové samozřejmé věci prosit v 21. století v civilizované a hospodářsky vyvinuté zemi, kde dbáme na hygienická pravidla, a ne ve středověku. Pro nás, co jsme se podíleli na zútulnění a zkulturnění tohoto zastrčeného koutku Rajhradu, je to také známka, že si našeho vynaloženého úsilí a naší záslužné práce vážíte a oceňujete, že někdo jen tak udělal něco pro druhé.

Dle vašich ohlasů v průběhu malování, milí spoluobčané a návštěvníci Rajhradu, se vám zkrášlený podchod líbí. Vaše pochvaly nás těší. Jsme si jisti, že naši „Sixtinskou kapli“ budete chránit a že barevná pestrost a rozmanité obrázky vám vyloučí úsměv na tváři, pozvednou náladu a přinesou uvědomění a poznání, jak je příroda dokonalá a mocná.

Za malíře Libuše Hochmanová

Podhalení příběhu dvou starých fotografií

Klášterní kuchař Edmund Adler s pracovnicemi kuchyně

V souvislosti s příspěvkem o rajhradském čestném občanovi Štěpánu Adlerovi uveřejněném v minulém čísle Rajhradského zpravodaje bychom se s Vámi rádi podělili o dva nedávno nalezené staré skleněné doposud nepublikované negativy (tj. dobové fotografie), zachycující klášterního kuchaře Edmunda Adlera, otce Štěpána Adlera, spolu s dalšími tehdejšími zaměstnanci rajhradské klášterní kuchyně. Edmund Adler (* 28. února 1853 Sentice, čp. 6, † 28. října 1928 Rajhrad, čp. 1) byl synem Antonína Adlera, revírníka v Senticích (panství Veveří) a Terezie roz. Škardové. Po usazení se roku 1870 v Rajhradě, kde se stal po Karlu Kahlovi kuchařem (později šéfkuchařem) v benediktinském klášteře, se dne 5. února 1878 oženil s tehdy 19letou Štěpánkou, dcerou Ferdinanda Hanslíka, lékaře v Rajhradě a Berthy roz. Weinbrennerové. Spolu měli pět dětí, z nichž pouze nejstarší a nejmladší synové se dožili dospělosti. Nejstarší Edmund (* 2. června 1879 Rajhrad, čp. 1, †?), úředník Státních drah v Brně, se dne 26. září 1923 oženil v Rajhradě s 35letou soukromnicí Františkou Žváčkovou, dcerou krejčího Karla

Žváčka z Prostějova. O nejmladším Štěpánovi (* 9. února 1896 v Rajhradě, čp. 1, popraven 7. srpna 1942 v Berlíně – Plötzensee) byl článek v minulém čísle RZ.

V klášterní kuchyni

Jejich otec Edmund Adler jakožto klášterní kuchař a zároveň také včelař (od roku 1919 byl zvolen prvním předsedou nově založeného Včelařského spolku v Rajhradě) vlastnil 14 úlů na přelomu let 1879/1880 (klášterní konvent v té době vlastnil 22 úlů) a na přelomu let 1910/1911 již 24 úlů (konvent 42 úlů) se zasloužil o výrobení a roku 1895 také uvedení na trh lahodného unikátního „Rajhradského medového nektaru v barvě zelené a medové žluté“.

František Teister, OSB

MĚSTSKÁ KNIHOVNA RAJHRAD

PODZIM V KNIHOVNĚ

- Ochranná a hygienická opatření pro **bezpečnost našich čtenářů** důsledně nastavujeme dle doporučení MZ ČR, ať už se jedná o nošení roušek, dezinfekci rukou, povinné rozestupy, a samozřejmě také zvýšená hygiena a dezinfekce prostoru knihovny. Vracené knihy podstupují karanténu – tj. mohou být nabídnuty dalším čtenářům až po dvou dnech prodlení.

- **SEMÍNKOVNA** – shromáždili jsme pro vás další množství semínek všeho druhu – trvalky, letničky, bylinky i různou zeleninu. Přijďte se zásobit na jaro!

- Už po sedmé vyhlašujeme pro své dětské čtenáře soutěž **LOVCI PEREL**. Od září do června budou děti odpovídat na otázky z knih – perlorodek a sbírat tak jak perličky pro svůj náhrdelník, tak speciální knihovnické peníze *Moriony*, za které si průběžně budou moci „nakupovat“ v našem soutěžním krámku. Majitel nejdelší šňůry perel bude odměněn *Perlovým dortem*.

- Pro pondělní pravidelné **pohádkové čtení pro děti MŠ Rajhrad** obětavě a rády propůjčují svůj čas, trpělivost a laskavost naše „čtecí babičky“ paní Anna Hloušková a Emilie Chytková. Děkujeme! A protože jsme patrioti, letos budeme dětem číst úžasné pohádky paní učitelky Kateřiny Žilkové.

- Stále připravujeme **pro děti ZŠ Rajhrad** pestrou směsici **audiovizuálních besed**. Tématem jsou v první řadě spisovatelé a knihy, ale i dějiny, výročí, region, příroda, kultura. Besedy ukončujeme kvízem a možností prohlédnout si knihovný fond pro děti, zalistovat si a vypůjčit si knížku.

- Každou **středu od 10 do 11 hodin** je v knihovně k dispozici **bezplatná poradna pro seniory týkající se obsluhy a práce s počítačem** (notebookem, tabletem) včetně základů práce s internetem. Není nutné se objednávat dopředu. Poradnu vede pan Dušan Mlýnek.

Barevný rozkvetlý záhon ze semínek z naší SEMÍNKOVNY těšil naše čtenáře celé léto

POZVÁNKA Z KNIHOVNY

konání akcí budeme upřesňovat podle aktuálních směrnic Ministerstva zdravotnictví ČR

■ **Čtvrtek 22. října 2020 v 18 hod.** – In vino veritas – středověké Brno mělo k vínu vřelý vztah – důkazem je podzemí ulice Hlinky, která by se bez nadsázky mohla jmenovat „ulice vinných sklepů“. **Ing. Aleš Svoboda** a jeho další přednáška z cyklu **Brněnské podzemí**, tentokrát už třináctá.

■ Je **Barma** stále tak tajuplná jak se o ní mluví? A uzavřena turistům? Co se v Barmě jí a pije? Opravdu se místní obyvatelé stále smějí? A rybáři na jezeře Inle stále pádlují nohou? V Barmě byla už několikrát, takže se svými zkušenostmi a nádhernými fotografiemi se podělí cestovatelka **Marie Lollok Klementová**. Těší se na vás **ve čtvrtek 26. listopadu 2020 v 18 hodin**.

Z nových knih vybíráme:

■ **Michael Robotham: Štvanec** – Když vězeň Audie Palmer pouhý den před vypršením desetiletého trestu uprchne z vězení, bylo jasné, že to nebude jen tak. A nebylo – pomalu se vyplňovala mozaika událostí před deseti lety, tempo se zvyšovalo a posledních sto stran už mi, navzdory pokročilé noci, nedovolilo knihu odložit.

■ **Ferdinand Leffler: Zelené pokoje** – Na fotografie bohatá kniha nabízí vše o zahradách a jak je jednotlivě členit. Pro všechny, kdo se zajímají o zahradní architekturu nezbytná kniha!

■ **Fredrik Backman: Úzkosti a jejich lidé** – Halelujáááá, starý dobrý Backman je zpátky!!! Na začátku zmatek, který do sebe na konci skvěle zapadne. Úžasně počtení.

■ **Jan Němec: Možnosti milostného románu** – Způsob, jakým je kniha napsaná mě naprosto uchvátil. Brněnské prostředí je mi velmi blízké, tudíž jsem si v hlavě mohla představit, kudy asi tak postava jde. Každému brňákovi doporučuji!

■ **Victoria Mas: Bál šilených žen** – Paříž, rok 1885 a hospitál Salpetriere, kam se odkládaly nejen duševně choré ženy, ale i mravně zkažené a prostě nepohodlné. Právě se chystá každoroční masopustní bál, kde se setkávají dva odlišné světy – svět internovaných žen a svět pařížské smetánky

■ **Raina Telgemeier: Úsměv, Ségry** – Lehké, milé, úsměvné a moc hezky nakreslené. Při čtení si určitě většina z nás vzpomněla na vlastní sourozence. Určitě se pustím i do dalších knih od autorky.

■ **Jiří Hájíček: Plachetnice na vinětech** – Blaho v rozervané duši nadšeného čtenáře. Pro mě skvělý, uvěřitelný román. Roční výsek života jedné skoropadesátice, která čelí odchodu manžela a následně osamělosti. Mám pro ni velké pochopení. Je těžké obstát sám před sebou i před světem. Je těžké být sám a přesto mít radost ze života, bavit se, jít dál.

Pane Hájíčku, vy ale skvěle dokážete napsat román s hlavní hrdinkou

Recenze si s dovolením půjčuji z Databáze knih.

Výše uvedené tituly jsou jen malou částí velké spousty nových knih, které pro vás nakupujeme. V knihovně na vás čekají třeskutě napínavé detektivky, ženské romány plné emocí, poutavě zpracování historických témat, barvitě cestopisy i množství dětské literatury – vše si můžete v klidu prohlédnout v on-line katalogu na webových stránkách knihovny.

Připravila vedoucí knihovny
Lada Hamerníková

Městská knihovna Rajhrad,
Masarykova 459, 664 61 Rajhrad, tel.: 547 229 432,
e-mail: knihovna@rajhrad.cz, web: <http://rajhrad.knihovna.cz/>

PAMÁTNÍK PÍSEMNICTVÍ NA MORAVĚ

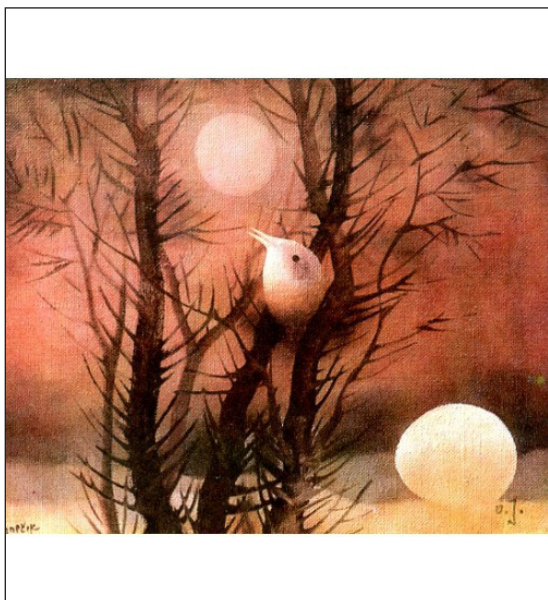
Pestrá paleta Oty Janečka

V památníku písemnictví na Moravě se uchovávají nejenom literární skvosty, ale třeba také výtvarná díla nebo artefakty. Mezi sbírkovým fondem Exlibris lze nalézt i unikátní knižní značky od malíře, grafika a sochaře Oty Janečka (1919–1996). Tento umělec vystudoval kresbu na ČVUT v Praze např. u Cyrila Boudy a také na Uměleckoprůmyslové škole v Praze a již ve 40. letech 20. století se stal členem Spolku výtvarných umělců Mánes a SČUG Hollar.

V počátcích svého uměleckého tvoření se inspiroval dílem italského malíře a sochaře Amedea Modiglianiho, poté kubismem, v 50. letech 20. století přešel ke své vlastní variantě poetického realismu (trávy, ptáci, stromy), aby se následně věnoval nefigurální tvorbě a geometrické abstrakci a nakonec se vrátil ke ztvárnění lidské postavy. Spisovatel Jaroslav Seifert o něm pronesl: „*Dřív nežli vymyslím si verš, / jediný verš, / dřív nežli si zapálím dýmku, / nakreslil Ota Janeček/ libezný dívčí akt. / Dřív nežli vytrhne malíř/ z bloku list, / jsem do té dívky zamilován.*“

Vytvořil řadu knižních ilustrací, pro několik generací českých školáků je známý zejména kresbami ve *Slabikáři* a v *Čítance*. Dále se věnoval tvorbě poštovních známek, textilních a keramických děl či šperků.

V roce 1963 získal první cenu v brazilském Sao Paulu za ilustraci dětské knihy a o sedm let později cenu Stříbrného orla na Mezinárodním knižním veletrhu ve francouzské Nice. Jeho celoživotní dílo bylo završeno v roce 1995 velkou retrospektivní výstavou v pražském Mánesu.

Ptáček a vajíčko (1977)

V roce 2019 byl vydán při příležitosti stého výročí narození Oty Janečka Sborník pro exlibris a drobnou grafiku, který připravil kolektiv autorů Spolku sběratelů a přátel exlibris. Kromě úvodního článku od Karla Kropíka, je na obálce ztvárněna umělcova podobizna i s pro něj charakteristickým ptáčkem a vajíčkem (linoryt od grafika Zbyňka Hruby).

Miroslava Šudomová

■ Kašpárkova (letní) herna

Během letních prázdnin byla poprvé veřejnosti zpřístupněna Kašpárkova herna, která úzce souvisí s edukačním programem, probíhajícím v pravidelných cyklech v Památníku písemnictví na Moravě. Během celého roku Kašpárek provází děti příběhy, jenž zažil s dalšími kamarády. Právě ty mohli malí návštěvníci blíže poznat v rámci Kašpárkovy letní herny. Pro velký zájem bude od října herna rozšířena a zpřístupněna pro veřejnost každý den od úterý do neděle. Na děti i rodiče bude čekat spousta zábavných úkolů, při kterých se blíže seznámí s kamarády Kašpárka. Také si budou moci přečíst pohádku

z knihy Kašpárkova dobrodružství a zapojit se do herních aktivit přímo. Jaká překvapení a novinky na vás čekají, se můžete sami přesvědčit.

Lenka Žaliová

NEOBYČEJNÉ PŘÍBĚHY

PROJEKT O MIMOŘÁDNÝCH LIDECH, KTERÝ VZNIKL BĚHEM MIMOŘÁDNĚ KOMPLIKOVANÉ DOBY V LETECH 2019-2020

Vystavuje: Antonín Kratochvíl

Dále vystavují: Jens, Maat, Aannička, Petr Foltýn, Jana Mašterová, Radovan Mikula, Pavlína Novotná, Jaroslava Vitková, David Brož, Zara Wildmoons, Valdemar Bednarz, Adriana Beneková, Petr Bouda, Tomas Derner, Vojtěch Havlík, Ondřej Homa, Marcel Janík, Jiří Šneider, Jakub Joachim, Šárka Klímová, Johana Kratochvílová

BENEDIKTINSKÝ KLÁŠTER RAJHRAD 10.10. - 10.12. 2020

■ Program říjen 2020

Akce:

- 10. října 2020, od 18 hod.

Photogenia – Neobyčejné příběhy

Zahájení fotografické výstavy Neobyčejné příběhy o neobyčejných lidech za účasti fotografa Antonína Kratochvíla.

- 9. listopadu 2020 – 23. listopadu 2020

Den poezie – Konec a počátek

Tématem letošního ročníku literárního festivalu je „Konec a počátek“, které pochází z básně významné básničky Wislawy Szymborské. Památník písemnictví se připojí řadou seminářů, přednášek, literárních dílen a speciálními prohlídkami.

Výstavy:

- 18. března – 30. prosince 2020

František Kožík (1909-1997)

Výstava o spisovateli, dramaturgovi, textaři Františku Kožíkovi. Autor mnoha historických románů, libretista operet a scenárista filmů a divadelních her, zejména pak nevýznamnějšího díla – Největšího z Pierotů.

- 10. října – 12. prosince

F! Festival 2020 „Photogenia“ – Neobyčejné příběhy

Sedmý ročník prestižní přehlídky fotografických děl.

- 11. listopadu 2020 – 10. ledna 2021

Příběhy vánočního zvonku

Výstava naváže na dílo spisovatele Františka Kožíka. V adventním čase se zaměří na jeho pohádkovou tvorbu pro děti a vánoční povídky pro dospělé. Nebudou chybět ani jeho tzv. vánočky – novoročenky psané a posílané ve vánočním čase rodině, přátelům a známým. Vše bude doplněno kolekcemi zvonů a zvonků od soukromých sběratelů a z muzejních institucí.

Stálé expozice:

- **Staroslověnština a moravské písemnictví v 9.–18. století**
Grafická i zvuková podoba staroslověnštiny. Nejstarší moravské tisky spjaté s Jednotou bratrskou. Vědecké a právní texty humanistického období. Průhled do trezorové místnosti se středověkými rukopisy.

- **Moravská literatura 19.–20. století**

Nejvýraznější iniciátoři kulturního života společnosti na Moravě 19. století. Moravští německy píšící autoři. Literatura a nářečí. Katolicky orientovaní spisovatelé 20. století.

- **Historická benediktinská knihovna**

Nejstarší klášterní knihovna na Moravě obsahující 65 000 svazků. Barokní knihovni sál s freskovou výzdobou J. J. Etgense. Mechanický glóbus a šestnácti ciferníkové hodiny.

- **Kašpárkova herna**

Pohádkový svět Kašpárka a jeho přátel, interaktivní herna pro malé i velké.

Muzeum Brněnska, příspěvková organizace,
Památník písemnictví na Moravě, Klášter 1, 664 61 Rajhrad,
<http://rajhrad.muzeumbrenska.cz/>

Malé ohlédnutí

■ DIVADELNÍ INSCENACE „PŮLNOC V POHRANIČÍ“ v České televizi

V souvislosti s letošním 70. výročí „Akce K“ byla dne 2. srpna v benediktinském opatství Divadlem FysioART uvedena divadelní inscenace „Půlnoc v pohraničí“, která byla navíc natáčena Českou televizí a ze záznamu zprostředkovaná i mnohým televizním divákům. Hra „Půlnoc v pohraničí“ Hany Strejčkové je tajemnou a tajuplnou pouť historií, která se odehrávala jen pár desítek minut před a po půlnoci, na přelomu 3. na 4. května roku 1950. Emočně vypjaté drama s detektivním nádechem rozkrývá osudy lidí různého vyznání, vzdělání i původu, odhaluje hrdinské činy, zároveň strach, zradu a lež.

■ DOŽÍNKY – PODĚKOVÁNÍ ZA ÚRODU

Každoroční slavnost poděkování Bohu za hojnost úrody (tzv. dožínky) prožili letos Rajhradští v úterý dne 1. září navečer v rektorátním kostele Sester Těšitelek.

■ ZLATÁ SVATBA

V sobotu dne 15. srpna si manželé Miroslav Vozdecký a Anna roz. Nevídalová z Hrušovan u Brna v opatském chrámě sv. Petra a Pavla připomněli před sebou samými ale i jejich blízkými manželský slib, který si před 50 lety vzájemně dali ve farním kostele sv. Mikuláše v Šitbořicích.

■ ŽEHNÁNÍ ŠKOLNÍCH AKTOVEK

V sobotu dne 5. září odpoledne v opatském chrámě sv. Petra a Pavla udělil rajhradský duchovní správce dětem z rajhradské farnosti, které si s sebou navíc přinesli své školní aktovky, požehnání k zdárnému zvládnutí svých školních povinností v novém školním roce 2020/2021.

■ ZAHÁJENÍ ZPĚVÁCKÉ SEZONY

Rajhradský pěvecký sbor zahájil v sobotu 5. září tradiční akci špekáček novou zpěvákou sezonu 2020/2021. Všichni případní zájemci o zpěv z řad malých či odrostlejších dětí, ale i dospělých zpěváků, neváhejte a přijďte i dodatečně.

■ HODY VE FARNÍM KOSTELE POVÝŠENÍ SV. KŘÍŽE

Letošní hodová mše sv. ve farním kostele Povýšení sv. Kříže byla, bohužel bez tradiční účasti stárků, slavena rajhradský duchovním správcem v den před samotným svátkem Povýšení

sv. Kříže. V samotný den onoho svátku se do farního kostela rozhodli dojít rajhradští benediktini na společnou večerní modlitbu, v jejímž závěru Otec Damián požehnal relikviářem s třískou z kříže, na němž byl ukřižován Pán Ježíš, Rajhradu a všem jeho obyvatelům.

■ PŘIPOMÍNKA FR. GAUDENTIA FR. MÁTLA OSB

Gaudentius Mátl, označen křížkem

Právě v těchto dnech uplynulo 150 let (tj. dne 21. září 1870) od chvíle, co se v domě čp. 22 v Rajhradcích podruha Jana Mátl a Františky roz. Stoklaska narodil syn František, který roku 1894 vstoupil (jako fr. Gaudentius = Radim) do Emauzského benediktinského opatství Panny Marie a sv. Jeronýma v Praze. Někdy mezi léty 1905 až 1909 ale přeplul Atlantský oceán a přenesl svou mníšskou stabilitu do Benediktinského opatství sv. Benedikta v Olindě (v Brazílii). Zemřel dne 20. prosince 1921 v Boa Vista.

Připravujeme

■ VÝUKA NÁBOŽENSTVÍ V NOVÉM ŠKOLNÍM ROCE

----- bude zahájena 4. října a bude probíhat: -----			
úterý	14.00 hod.	ul. Úvoz, č. p. 666	1. a 2. třída
	14.00 hod.	u sester Těšitelek BSJ	6.–9. třída
čtvrtek	14.00 hod.	u sester Těšitelek BSJ	4. a 5. třída
	14.00 hod.	ul. Úvoz, č. p. 666	3. třída

fr. František Teister, OSB

Aktuální informace o dění v rajhradské farnosti je možné dohledat také na internetových stránkách <http://www.farnostrajhrad.benediktini.cz/> a <http://www.sestrytesitelky.eu/>

■ Hasičský tábor

Návčik ostrého zásahu

Letošní tábor proběhl ve dnech 31. 7. až 9. 8. 2020 na záměku rajhradských benediktinů v Lesním Hluboké. Malá obec je známá legendou o masakru svatebního průvodu, kde na místě obětí bylo v roce 1540 vztyčeno devět křížů. Tábora se zúčastnilo 21 dětí z našeho oddílu mladých hasičů hasičského sboru Rajhrad. Námetem tábora byly mimo her a zábavy především služby hasičů na stanici stejné jako u Hasičského záchraného sboru ČR.

Všichni si zasloužili ocenění

Děti byly rozděleny do tří směn a sloužily ve 24 hodinových službách jako profesionální hasiči. Velení na jednotlivých směnách se ujali, a nutno poznamenat velmi úspěšně, Seba Jaskulka, Fanda Zyka, Max Chlada, Filip Sapík, Ondra Gregovský a Nik Javorský. Poplach k výjezdům se spouštěl v jakoukoliv denní i noční dobu. Za směnu vždy družstvo absolvovalo i několik výjezdů, nejvíc osm, na nejrůznější události, nejčastěji na záchranu osoby a technickou pomoc – odstranění stromu, ale i na likvidaci chemických látek, požáry, odstranění nebezpečných stavů, dopravní nehody aj. Od vyhlášení poplachu až po odjezd vozidla měly děti stanoveny limit dvě minuty. Řešily ovšem i složité zásahy, např.

dopravní nehodu dvou osobních automobilů se zraněním tří osob anebo požár nízké budovy. Ráno začínalo rozcvičkou, snídaní, střídáním směn a hygienou. Poté následoval dopolední program.

Cvičení zdolání lesního požáru

Do každého dne vstupovaly nečekané výjezdy pro sloužící směnu. Sobotní den byl pro mladé hasiče sloužící na směně B velmi náročný. Ráno celé osazenstvo tábora absolvovalo kurz laické první pomoci v podání společnosti Záchranáři Brno, v jejíž spolupráci děti vyjeli na první výjezd typu záchrana osob. Jako první vyjela k resuscitaci osoby naše hasičská jednotka, po příjezdu na místo si velitel zásahu Filip přivolal záchrannou službu a pacienta jim předal. V jiný den vyhlásil poplach výjezd na požár budovy. V zakoupeném prostoru při snížené vi-

ditelnosti a v maskách hledali zasahující hasiči možnou osobu a kanystry s benzínem. A v noci nás čekal nejsložitější výjezd na dopravní nehodu dvou aut se zraněním tří osob. I tuto nástrahu mladí hasiči bravurně zvládli a vyprostili, ošetřili všechny tři osoby z automobilů.

Mladí hasiči absolvovali také školení uzlování a slaňování Mirka Mlečky ze stanice HZS Brno-Líšeň. Neděle 9. srpna byla posledním dnem hasičského tábora. Na ranním nástupu skončila služba směně B, byly vyhlášeny výsledky o nejlepší směnu. Hodnocení neobsahovalo jen výkon hasičských dovedností, ale také celkové chování nebo úklid pokojů. Po vyhlášení výsledků už proběhl jen úklid zámečku, balení a odjezd domů.

Jarek Sedláček

Volejbalový turnaj v Rajhradě 12. 9. 2020

Letos proběhl na tenisových kurtech již po osmnácté volejbalový turnaj smíšených družstev. Turnaje se zúčastnilo šest družstev – domácí Sokolci, Sokec Hrušovany, Expedial (Brno) a letos poprvé tým s názvem Náhradníci (Brno) a začínající mladí volejbalisté z Hrušovany u Brna, kteří po celou dobu turnaje statečně bojovali za každý bod.

Systém hry byl dán počtem týmů. Byla vytvořena jedna skupina, ve které si zahrál každý s každým. Výsledky poté jednoznačně určily vítěze turnaje a tím se stal již počtvrté za sebou Sokec Hrušovany, který si odvezl putovní pohár. Na druhé pozici skončili Sokolci, bronz si odvezlo družstvo Expedial z Brna. Celkově se turnaj vydařil, k čemuž přispělo mimo jiné i slunečné počasí s letními teplotami. Závěrem bychom chtěli poděkovat našim každoročním sponzorům, kterými jsou: Potravní u Sedláčků, TJ Sokol Rajhrad, manželé Maršálkovi.

Leona Maršálková

■ Tábor 2020 a nový skautský rok

Již tradičně se Rajhradští skauti vydali na tábor k Mlýnu na Věžnici, poblíž hradu Bouzov. Díky umístění hluboko v lesích přírodního parku Kladecko, jsme byli izolováni od všemožných virů, i těch počítačových. Letošní etapová hra se nesla v duchu armády a vojenství, neboť částečně se dovednosti vojáka i skauta prolínají. Znáмым heslem J. A. Komenského „škola hrou“ jsme se snažili osvojit dovednosti pohybu v přírodě ve dne i v noci, manipulace s různým nářadím, a hlavně schopnosti pracovat jako tým a táhnout za jeden provaz (někdy i doslovně). První polovina tábora nás provázelo deštivé počasí. To nám ovšem přináší spíše další možnosti programu a zážitky, neboť si děti, díky možnosti topit v tee pee, vytvoří v mnoha případech spíše udrnu, a vytváří tak prostor maminkách na testování nových pracích prášků a několikanásobného odměčeni.

Nástupy jsou na denním pořádku, několikrát

Na slavnostním ohni se po mnoha letech zvedl věkový průměr, neboť nám vlčata (mladší skauti) dospěla do věku, kdy postupují do starší skautské skupiny. Přejeme všem, aby dokázali na této stezce setrvat, a do budoucna tak rozšíří základnu vedoucích v Rajhradském oddíle. Skautský rok jsme pak zahájili v pondělí 21. 9. společnou schůzkou všech družin u Rajhradského rybníka. Přivítali jsme také nové příchozí brášky skauty. Zájmců máme spoustu a snažíme vyjít všem vstříc, avšak narážíme dnes na problém s nedostatkem vedoucích a snažíme do vedení zapojit i starší skauty. Pro letošní rok vedeme 4 družiny:

Dělba práce: Já řežu, ty držíš a ty odnášíš

Skauti 12 členů s vedoucím Majklem (Michael Böhm); Starší vlčata: 15 členů s vedoucím Kostou a podporou starších skautů (Jakub Kostecký, jména skautů neuvádíme); Mladší vlčata: dvě skupinky cca 30 členů s vedoucími Tom, Děda a Termoska (Tomáš a Jakub Böhmovi a Ondřej Bartoněk).

Klid nad noční Věžnici

Děkujeme všem rodičům a přátelům za podporu v roce minulém a doufáme, že se letošní, i přes různá omezení, vydaří zase o kousek posunout v našem skautském putování.

Majkl (Michael Böhm)

■ Mistři ČR v Beach Water

V krátkém sledu další úspěch vodního póla v metropoli Moravy! Premiérový titul Mistrů ČR v Beach Water pólu putuje do Brna.

Kometa Brno v modrých čepičkách

Je tomu dva měsíce, co vyšel v Rajhradském zpravodaji vůbec první článek o vodním póle. Cílem bylo rozšířit povědomí o našich úspěších v tomto malém sportu, ve kterém působí/působili i hráči z Rajhradu. Článek měl velký úspěch, a proto jsem rád, že se Vám mohu hned v následujícím čísle zpravodaje pochlubit dalším velkým úspěchem.

V letošním roce, i přes obtíže spojené se současnou situací, se svaz rozhodl vyplnit mezeru v sezóně nejvyšší soutěže novou odnoží vodního póla ve světě, konkrétně Beach Water polo. Jedná se v podstatě o stejný sport, pouze je hříšně menší a počet hráčů je poloviční (3 + brankář). Hra je mnohem dynamičtější a jsou kladeny mnohem větší nároky na fyzickou kondici hráčů. A v premiéře tohoto sportu dokázala na nejvyšší stupínek vystoupat právě Kometa Brno. Ve finále souperila s týmem STEPP Praha. Utkáni bylo napínavé, až do samotného závěru, neboť o vítězi rozhodovaly až pokutové hody. Z nich však vyšla Kometa vítězně a odváží si tak na Moravu pohár a titul mistrů ČR

Trofej pro vítěze MČR v Beach polu

Je to pro nás důležitý úspěch, neboť jsme tím potvrdili kvality, které jsme měli v nejvyšší soutěži, před vypuknutím koronavirové krize. Nyní nás čeká příprava na Český pohár, kde se budeme snažit o zisk nejvyšší příčky a získat jako první tým v historii zlatý hattrick během jednoho roku.

Vítězná sestava. Zleva: Tomáš Račoch, Martin Rybníkář, Marek Jagsch, Michael Böhm, Adam Kříž, Adam Schönwalder, Václav Šulc

Michael Böhm
(kapitán týmu KPSP Kometa Brno)

Region Židlochovicko

Na portálu RegionZidlochovicko.cz najdete program na víkend i práci v okolí

Židlochovický portál se stal za devět let svého fungování největším informačním zdrojem v regionu. Dnes tak na jeho stránkách kromě regionálních zpráv a přehledu kulturních akcí najdete také denně aktualizované nabídky zaměstnání a bydlení.

Chcete si prohlédnout fotky nového komunitního centra nebo si přečíst o právě probíhajících rekonstrukcích, ale rádi byste se přitom vyhnuli pročítání černé kroniky? Všechny **regionální zprávy** jsou řazeny do rubrik, takže si lehce zvolíte, co vás zajímá, ať už je to aktuální dění, policejní hlášení nebo kulturní a sportovní události. Pokud vám ale jen povědomí o okolním dění nestačí, toužíte vyrazit ven a hledáte událost, které byste se mohli zúčastnit, sledujte **kalendář regionálních akcí**. Najdete v něm festivaly, výstavy, promítání, besedy a další možná vyžití pro rodiny, skupiny i jednotlivce. Vyhledávat je můžete jak v celém regionu, tak v konkrétních obcích. V případě, že akci sami pořádáte a chcete, aby se o ní dozvědělo i široké okolí, máte možnost na ni právě zde upozornit zveřejněním pozvánky v přehledném seznamu událostí. Nejzajímavější a nejčtenější z nich se objeví také na facebookové stránce **Region Židlochovicko**, kterou v současnosti sledují skoro dva tisíce uživatelů. Pokud chcete být o dění v regionu průběžně informováni, stačí se připojit.

Možná vás ale v tuto chvíli víc zajímá, jak sehnat práci poblíž svého bydliště. I s tím si portál poradí. Poptávku místních firem najdete v sekci s **nabídkami práce**. Ve vyhledávání nastavte, o jaký obor máte zájem a do jaké vzdálenosti jste za zaměstnáním ochotni dojíždět, a můžete začít vybírat. Firmy, kterým momentálně schází pracovní síla, tady mají možnost oslovit potenciální zaměstnance prostřednictvím **bezplatného** inzerátu a zároveň využít vysokou návštěvnost portálu pro vlastní propagaci – díky bezplatné inzerci mohou rozšířit povědomí o nabízených službách přímo v místě svého působení. Získat nové zákazníky a připomenout se těm stávajícím navíc můžete i zařazením své společnosti do **katalogu firem a služeb**.

Navštivte portál www.regionzidlochovicko.cz a zjistěte, jaké možnosti nabízí právě vám.

Kdo je a co dělá Bílý kruh bezpečí

Bílý kruh bezpečí je nestátní nezisková organizace, která od roku 1991 poskytuje odbornou pomoc obětem svěřícím a poskytavým po obětech trestné činnosti prostřednictvím sítě poraden, ve kterých pracují bez nároku na odměnu zejména právníci, psychologové a sociální pracovníci. Poradci poskytují obětem především právní informace, praktické rady, ale též psychologickou a emocionální podporu. Konkrétní pomoc se odvíjí od potřeb klientů.

Našími klienty jsou např. oběti útoku proti tělesné integritě (loupež, ublížení na zdraví, domácí násilí), sexuálních útoků (znásilnění, pohlavní zneužívání), pozostalí po obětech vražd, ale i oběti majetkové kriminality (např. podvodičení seniů). Bílý kruh bezpečí se věnuje přímé pomoci ale též zlepšování právního postavení obětí (např. legislativními návrhy).

Principy poradenské činnosti

Bezplatnost

- Klienti za poskytnuté služby neplatí.

Diskrétnost

- Poradna zachovává důvěrnost sdělených informací a bez souhlasu klienta nesmí být poskytnuty jakékoli informace mimo poradnu. Klient má právo vystupovat v poradně anonymně.

Nestrannost

- Poradna je otevřená všem obětem trestných činů bez ohledu na pohlaví, původ, sociální postavení, vyznání či věk.
- Rada je bez hodnocení a je podána s přihlednutím ke klientově situaci. Poradci respektují klienta a jeho rozhodnutí.

Náše pomoc zahrnuje tyto služby:

NON-STOP linka pomoci obětem

Vedle pomoci poskytované tvář v tvář v síti poraden poskytuje Bílý kruh bezpečí též nepřetržitou telefonickou pomoc na bezplatné lince pro oběti kriminality a domácího násilí. Linka je provozována na evropském telefonním čísle 116 006.

Pomoc zvláště zranitelným obětem

Kromě bezplatných konzultací s odborníky nabízí Bílý kruh bezpečí zejména:

I. Podpora případového manažera

Tato služba zahrnuje možnost provázení oběti zejména v podobě opakovaných telefonických či osobních konzultací, pomoc při zpracování žádosti a návrhu v trestním řízení, ale i případě potřeby též doprovod k policejním výslechům a hlavnímu líčení. Doprovodu zpravidla předchází příprava na jednání v poradně BKB.

II. Terapeutický program

Pro oběti zasažené traumatem nabízíme krátkodobou terapii s cílem je stabilizovat psychiku a podpořit v obtížné situaci.

III. Víkendové pobyty pro klienty Bílého kruhu bezpečí

Psychorekondiční pobyty pro oběti násilné trestné kriminality, případně pro pozůstalé po obětech obsahují nabídku relaxace, rehabilitace, rozhovory s psychologem, art-terapii a setkání s dalšími lidmi, kteří prožili trestný čin.

IV. Spolupráce s Nadačním fondem Filipa Venclíka

Posláním fondu je podpora obětí a pozůstalých po obětech násilných trestných činů.

Bílý kruh bezpečí provozuje pracoviště v těchto pobočkách:

Kontakt: www.bkb.cz, bkb.brno@bkb.cz, tel. 732 842 664

Mobilní poradna Bílého kruhu bezpečí pro oběti kriminality v Jmk

Cíl projektu: zvýšení dostupnosti pomoci obětem kriminality v Jihomoravském kraji prostřednictvím „mobilní poradny“, tzn. vzdolná typu dodávky s uspořebeným vnitřním prostorem pro poskytování konzultací (sedadla proti sobě se stolekem uprostřed)

Očekávaný přínos pro Jmk: zajištění odborné psychologické a právní podpory pro občany, kteří se stali oběťmi trestných činů v rámci celého území Jihomoravského kraje = posílení prevence kriminality zvýšením informovanosti občanů o rizicích

DŮVODY PŘEDLOŽENÍ PROJEKTU:

- Drtivá většina obětí kriminality, která se obrací o pomoc na brněnskou poradnu Bílého kruhu bezpečí žije v Brně či okolí. Oficiální statistika kriminality (viz příloha č. 2) přitom ukazuje, že **páchání závažné kriminality dochází na území celého kraje**. Je tedy zřejmé, že **velká část obětí v Jihomoravském kraji zůstává bez potřebné podpory** při překonávání následků způsobených trestnými činy. Hlavními důvody je jednak **nedostatečná informovanost** o nabízené pomoci a **současné obtížné dostupnost** pro řadu obětí, které pomoc nevyužijí z důvodu vzdálenosti.
- Zkušenost Bílého kruhu bezpečí (informace o organizaci viz příloha č. 3) získaná během uplynulých 23 let poskytování pomoci obětem kriminality v Jmk zároveň ukazuje, že **řada obětí** latentní kriminality (např. znásilnění, nebezpečné vyhrožování, vydírání, domácí násilí, týrání dětí apod.) **nevědí sama aktivně pomoc**. Je tudíž třeba **být při nabídce podpory proaktivní** a nečekat, až se oběti octnou ve fázi, kdy jim jde o život.
- Současně je nezbytné **přiblížit informace** o dostupné pomoci lidem mimo krajské město, jelikož neinformovanost venkova je ve velkém kontrastu s výrazně lepším stavem povědomí o možnostech pomoci v Brně. V oblasti **preventivně-osvětlové činnosti** umožní projekt navázat spolupráci s obcemi na území Jmk, např. zapojením do místních akcí pro veřejnost.
- Zkušenost z pilotního projektu detašovaného pracoviště v Moravském Krumlově (v roce 2016) s cílem rozšiřování dostupnosti ukazuje, že vytváření dalších kontaktních míst v regionu je organizáčně a finančně náročné, aniž by řešilo otázku dopravy pracovníků do místa, tzn. **koncept mobilní poradny se jeví jako ekonomicky i organizačně výhodnější** a současně výrazně zvyšuje dostupnost služby.

PUBLIC RELATIONS - ŠÍŘENÍ INFORMACÍ o mobilní poradně

Navržený projekt představuje **inovativní** způsob zajištění pomoci obětem registrované i latentní kriminality, který doposud **nená v ČR obdoba**. I proto s sebou nese značný **potenciál medializace**, čímž může dojít k posílení informovanosti veřejnosti. Je proto předpokládáno při zahájení provozu **uspořádání tiskové konference**, kde bude zástupcům médií představen koncept mobilní poradny a zároveň zde budou prezentovány subjekty podporující projekt.

Dále v souvislosti se zahájením provozu budou o mobilní poradně písemně informováni zástupci obcí s žádostí o podporu šíření informací v rámci ORP. Pro účely propagace služby bude zpracován též informační leták, který bude rozeslán společně s dopisem na obce. Informovanost též bude posílena uveřejněním nabídky pomoci v místních periodických tiskovinách vydávaných obcemi.

Nejvíce rozšířené, nejméně kontrolované, nejvíce podceňované

Neustálé urážky a ponižování partnera, zanedbávání nebo přímo týrání nemohoucí rodiče či brutální bití dětí, znásilňování manželky – to vše a mnohem více lze zařadit mezi případy domácího násilí. Podlitiny od bití, vytrhané vlasy, psychologický kolaps, závislost na alkoholu či drogách, zlomeiny, popáleniny, škroení až k bezvědomí a konečně smrt – to vše mohou být jeho následky.

Jako neuvěřitelný paradox se může jevit konstatování německého kriminologa H. J. Schneidera, dle kterého je domácí násilí tou nejrozšířenější formou násilí na světě, avšak zároveň nejméně kontrolovanou a nejvíce podceňovanou. Tento vskutku smrtící koktejl činí z domácího násilí jeden z nejzávažnějších společenských problémů světa. Proč společenských? Odmítnutí domácího násilí jako privátního problému dané domácnosti zdůrazňuje potřebu zastavit násilí zásahem zvenčí a poskytnout pomoc ohrožené osobě. Pokud bychom aplikovali přísloví „co se doma uvaří, to se doma sní“, daleko větší počet obětí by tak zůstal bez pomoci a skončilo tragicky.

Co všechno si vlastně můžeme představit pod slovy „domácí násilí“? Ukazuje se, že nejde jen o problém týraných žen, ale zasahuje i seniory, děti či hendikepované osoby. Stranou však nejsou ani muži co by oběti nebo osoby býjící v homosexuálních vztazích. Ačkoliv se projevuje mnoha způsoby, můžeme za společné znaky považovat zejména blízký vztah mezi osobou násilnou a ohroženou, který domácí násilí činí specifické. Právě z důvodu blízkosti, emocionální i ekonomické provázanosti často nechťejí osoby ohrožené páchané násilí přiznat. Dalším typickým znakem je postupný nárůst násilí, a to jak z hlediska frekvence útoků, tak i jejich závažnosti. Násilí se tak může do vztahu vplížit takřka nepozorovaně, ale posléze ohrožovat i život, jak víme z celé řady příběhů, z nichž některé byly i medializovány. Zároveň je u případů domácího násilí možné rozzeznat násilnou a ohroženou osobu, jejichž role se nestírájí. V opačném případě můžeme hovořit spíše o tzv. italské domácnosti, kde násilí pramení od obou aktérů, z nichž žádný nemá

jasnou převahu. Posledním znakem je pak místo, kde k násilí dochází. Tím je zpravidla právě domácnost, tedy místo skryté pohledem okolí. Jde o místo považované většinou z nás za útočiště. Na osoby ohrožené domácími násilí však právě zde čeká nebezpečí.

Vzhledem k závažnosti domácího násilí bylo zpracováno množství výzkumů, ze kterých vyplývá, že nejde o problém ojedinělých či okrajových. Naopak – některé výzkumy uvádí, že **každý pátý člověk se někdy v životě přímo setkal s domácím násilím**, a to bez ohledu na jeho společenské postavení, náboženství či barvu pleti. Přitom ty **nejzávažnější případy** jsou často velmi dovedně a dlouhodobě maskovány samotnými oběťmi.

Díky propracované legislativě existují v České republice nástroje pomáhající ohroženým osobám situaci řešit. Jedná se nejen o poměrně známou možnost vykázní násilné osoby z domácnosti ale též předběžná soudní opatření, která pomáhají ohroženou osobu chránit. Krom toho existuje celá řada míst pomoci, jejichž posláním je vykřesat výskruh naděje pro ohrožené osoby a pomoci jim prakticky s nalezením jehodiska. Řešení domácího násilí přesto není snadné a ohrožená osoba často sbírá odvahu a síly ještě dlouho poté, co si uvědomí, že něco není v pořádku. Stejně jako u nemoci platí i zde, že čím později je problém řešen, tím komplikovanější je „léčba“. Právě proto lze doporučit již při prvním náznaku domácího násilí vyhledání odborné pomoci či konzultaci, jak situaci řešit.

Klíčovou rolí ve zprostředkování pomoci hraje okolí ohrožené osoby, které má šanci jako první zjistit, že něco není v pořádku. V takovém případě je velice důležitá podpora a nabídka odborné, kterou může poskytnout např. kterákoliv z 9 poboček Bílého kruhu bezpečí (viz www.bkb.cz, bezplatná nonstop linka 116 006) nebo Intervenční centra sídlící v každém kraji (www.domaci-nasilii.cz).

Mgr. Vladimír Vedra
jednatel brněnské pobočky Bílého kruhu bezpečí

Barevný svět u rybníka

Rajhradský maják vše hlídá

Vážka jako živá

Rajhradské moře

Žabák a jiní obyvatelé vodního světa

Moře zde bylo naposledy před 370 milióny let

